

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Theologica polemica, dogmatica, speculativa et moralis -
Cod. Ettenheim-Münster 254**

Bulffer, Gervas

[S.l.], 1788

Oeconomia

[urn:nbn:de:bsz:31-128393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-128393)

Oeconomia

VII

Hoc theologia est ^{totius libri} quidem tantum unus
liber, sed propter multitudinem materialium
illam in duas partes dividere coactus sum,
quorum totum contentum hic oculis subijcio.

Prima agit de fundamentis Religionis,
quorum primum est, an detur deus, quia sine
Deo nulla religio subsistere potest.

2um est, an mundus et homo ab aeterno sint,
an uterq; à Deo creatus. si primum homo Deum
colere non tenetur, nec deus eius Dominus est.
si autem secundum, sequitur, quod deus ut
Dominus homini tanquam subdito suo precepta
dare debuerit, ut eum in obedientia contineat,
ex quo exurgit

3^{ium} auidum cum homo in triplici statu
considerari debeat, quasnam leges ei deus in lege
naturae, et quasnam in lege Moysis, et deniq;
in lege gratiae dederit. et quia ambo hae leges
posteriores non tantum orales, sed et in scriptis
datae sunt, de utriusq; testamenti scriptura sacra
doctrina necessaria apposita fuit.

4um fundamentum est Ecclesia, seu prout hic in-
telligitur Regnum christi, de quo ipse ait Luc. 19.
12. 11. Homo quidam nobilis abiit in regionem longin-
quam accepit sibi regnum, et reverti. de caelo

descendit in terram // ut exhiberet sibi Ecclesiam
 // gloriosam // Ephes. 5. 27. // quam acquisivit san-
 // guine suo // act. 20. 28. // et iterum in celum rever-
 // sus est // postquam illam super petram edificavit
 // constituens quoque quosdam apostolos // quosdam
 // prophetas // alios vero evangelistas // alios autem
 // Pastores et Doctores ad consummationem Sancto-
 // rum // in opus Ministerij // in edificationem cor-
 // poris christi // Ephes. 4. 11.

Causa autem erectionis huius regni haec est:
 ab initio deus creavit hominem ad similitudinem
 suam // ut in eternum cum ipso vivat // si procepta
 sua servaturus sit. quia autem homo hoc pro-
 ceptum transgressus est obediendo suggestioni
 diaboli // servus quoque diaboli factus est // nam
 // cui quis se exhibet ad obediendum // servus fit
 // eius // cui obedi // Rom. 6. 16. // per hoc peccatum
 igitur acquisivit sibi regnum in omnes homines
 diabolus // quod regnum christus destructurus venit
 in hunc mundum // ut ipse ait Joan. 12. 31. // nunc
 // iudicium est mundi // nunc princeps huius mundi
 // eicietur foras // // et lavit nos a peccatis nostris
 // in sanguine suo // et fecit nos regnum // et facti
 // sumus deo et Patri suo // quocirca 5.
 Hoc regnum se extendit ad omnes terminos terrae
 Deus enim neminem vult perire // sed omnes salvos
 facere // ideoque omnes homines vocat ad suam obedi-

entiam. // ul omnis, qui credit in ipsum, non perdat,
// sed habeat vitam eternam. // Joann. 3. 15. qui credentes
cum faciant catum et unum corpus, cuius equal
Christus est. Ecclesia dicitur.

Huc Ecclesia Christus vel maxima et pretiosa
dona dedit, nimirum potestatem divinam super
omnia demonia, suam doctrinam // ut sit colum-
// na et firmamentum veritatis // i. Tim. 3. 15. et sacra-
menta, ex quibus omnes credentes in quocumque
statu suorum meritorum et gratiarum participes
esse possunt.

Hoc Ecclesia est secunda arca Noe, in qua si quis non
continetur, certissime peribit, huic enim soli dedit
Christus claves regni caelorum, sine quibus porta
caeli non aperitur. unde et ipse dixit Math. 16. 17.

“ si quis Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut
Ethnicus et publicanus. ”

De hac Ecclesia in hac parte omnia tractantur
quae scilicet sunt necessaria cum solutione obiecti-
onum, quibus haeretici et moderni Libertini eam
oppugnant, et vel maxime de eius potestate
independente ab imperio civili, de quo moderni
philosophi plus loquuntur, quam sapere oportet, cui
quoque adiuncta doctrinam de decimis, quas quoque
a foro spirituali eliminare conantur.

Et hoc sunt fundamenta essentialia Religionis,
quia si non datur Deus, nulla erit Religio, et si
homo non dependet a Deo, illum colere non tenetur,

nec ei servire, quod utramque sine Ecclesia
perficere non potest, quia hoc est magistra
tam cultus quam servitij Divini.

Christum Ecclesiam fundasse, ipsi haec fa-
dentur, Cuius in fide in pluribus a nobis dispen-
tant, unde et plures Ecclesias particulares ex-
coitant, quod tamen in se non nisi una esse
potest, quia est corpus Christi, qui cum equis
diversa corpora habere non potest, unde

Part 2da agit de signis infallibilibus verae
Ecclesiae, pro quibus, fidem, Religionem, et
observationem mandatorum Dei opposuit, quia
per solam fidem cognoscitur Deus, ex qua cog-
nitione deum oritur Religio, quia fides docet,
quomodo deus sit colendus: per proceptorum autem
observationem ostenditur fides et Religio, nam
ubi haec tria inveniuntur, ibi etiam est vera
Ecclesia, quia haec sunt constitutiva Ecclesiae.

Part 3ta ergo agit de fide et articulis
essentialibus eius, qui in simbolo continentur
nimirum de deo uno et trino, et quid quid ad
hunc tractatum pertinet.

2do de creatione mundi et hominis.

3to de statu innocentiae et statu naturae
aequae atque peccato originali.

4to de incarnatione.

5to de gratia et justificatione et iustitia in-
terna. item de praedestinatione.

6to de comunione Sanctorum et purgatorio.

7mo de Invocatione Sanctorum.

8vo de Remissione peccatorum. de Indulgen-
tiis et Jubilis.

9no de Resurrectione martirum et vita eterna.

Agil 2do de Religione vera: quam Christus
ipse instituit, et omnibus que ad ipsam pertinent.

2do de Sacramentis in genere et in specie.

Agil 3tio de preceptis Divinis, seu Legibus
Evangelicis profertim de Decalogo cum expli-
catione.

2do de peccatis.

3tio de operibus bonis.

Item de aliis rebus incidentibus.

4mo quomodo quisvis Christianus in omni statu
se gerere debeat.

2do. de Predicatione verbi Dei.

3tio Doctrina Lutherianorum in rebus fidei re-
futatur.

4to Tolerantia an sit concedenda.

5to an Princeps Catholicus possit Ecclesias here-
ticis tradere, et monasteria tollere.

6to vota an solvi possint.

7mo Libertas typis maximum damnum causat,
et pluribus aliis.

Denique Lectorem benevolam admonitum
volo, quod non omnes materias in ordine
descripto appropuerim, sed quasdam in loca com-
muniore et aptiora reservaverim, quas con-
nes in indice inveniet, ne eas bis repetere de-
beat.

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]